

Kinderen en ouderen
maken samen voorstelling

Reis voor jong en oud

Dat kinderen en ouderen elkaar ontmoeten, is vaak niet zo vanzelfsprekend. Het project Reis door de Tijd wil daar verandering in brengen.

'En nu allemaal instappen in de trein van Opa Gijs!' **FEMKE VAN DEN BERG**

Woensdagmorgen, kwart over negen. Henriëtte de Graaf van Zilt Theaterwerk stalt een aantal koffers, muziekinstrumenten en andere attributen uit in de speelzaal van basisschool De Esdoorn in Elst (Gld.) Nog even kijkt zij vlug haar draaiboek door. Dan is het tijd om vijf ouderen van verzorgingshuis Tertzio en hun begeleiders welkom te heten. Nauwelijks heeft ze hen geïnstalleerd, of 25 peuters – van kinderdagverblijf De Kikkerkoning en peuterspeelzaal De Notendop – stappen binnen voor hun 'generale repetitie'. Zij gaan op hun bankjes zitten en kijken verwachtingsvol naar Henriëtte. Wat zou er vandaag op het programma staan? 'Weten jullie het nog?', vraagt Henriëtte. 'We gaan een muzikale reis maken door de tijd. Jullie mogen allemaal mee. En Opa Gijs is de conducteur!' 'Jaaah!', roepen de kinderen enthousiast. Ze staan op van hun bankjes om een treintje te vormen,

de handjes op elkaars schouder. 'Opa' Gijs Welling (66) speelt zijn rol met verve. Hij draagt een conducteurspet, lacht breed naar alle kinderen en loopt swingend naar het midden van de zaal. 'Tjoeke, tjoeke, tjoeke daar gaat de trein. Tjoeke, tjoeke tjoeke, wat gaat dat fijn!', zingt hij. De kinderen en de ouderen zingen uit volle borst mee.

Oma vertelt

De peuters en ouderen maken samen een voorstelling: Reis door de Tijd. Ook kleuters, kinderen van de bso en verpleeghuisbewoners doen eraan mee. De voorstelling is opgebouwd rondom vijf koffers, die één voor één open gaan. Aan de hand van de voorwerpen die eruit komen, vertellen de ouderen over het verleden en 'spelen kinderen het uit'. Zo is een koffer met oude kleren de aanleiding tot een wervelende modeshow, uitgevoerd door kinderen van vier tot elf jaar. Uit een andere koffer

Foto's: Bart Nijts Vakfotografie VOF

komen hoepels, tollen, knikkers. Een paar kleuters laten onder leiding van Opa Gijs zien hoe dat knikken destijds in zijn werk ging. Maar er is ook aandacht voor spel anno 2010, want vervolgens doet een stoere bso'er op zijn *wave board* een flitsende act. Een koffer met daarin een oude hoed en rode rozen, ontlokt 'Oma' Willy Lopulalan een verhaal over de eerste romantische ontmoeting met haar latere echtgenoot: 'Hij had zo'n mooi kostuum aan en een hoed op...' zegt ze dromerig. Terwijl Oma Willy haar verhaal doet, spelen Mo en Sophie de scène na. Dan vertelt oma hoe zij haar eerste kind kreeg en hoe zij dat altijd in slaap

wiegde. Een groepje peuters komt op het toneel en zingt, samen met de ouderen, 'Slaap kindje slaap'. Op het eind van het liedje kruipen de peuters samen onder een grote blauwe deken met sterretjes en maantjes. Daarna gaan ze rustig af.

Mogelijkheden

Reis door de Tijd is ontwikkeld door Henriëtte de Graaf van Zilt Theaterwerk, op verzoek van de gemeente Elst. Die vroeg haar in 2009 (via kinderdagverblijf De Kikkerkoning) een concept te ontwikkelen voor kinderen en ouderen. Het doel? De verschillende leeftijdsgroepen met elkaar in contact brengen, ontmoeting tot stand brengen. Hoe? Dat mocht zij, in overleg met de instellingen, zelf weten. Zolang zij er maar voor zorgde dat een aantal kinderliedjes en -versjes uit de oude doos in de voorstelling werd verwerkt. Dat is gelukt: de voorstelling heeft 'gouwe ouwen', gezongen door kinderen en ouderen. Zij worden begeleid door Job, de zoon van Henriëtte, op de accordeon, maar maken zelf ook muziek met triangel en belletjes. Soms zorgt een cd voor de muzikale omlijsting, zoals bij de modeshow. Henriëtte praat en speelt de verschillende delen van de voorstelling aan elkaar, zodat het voor het publiek een logisch, samenhangend verhaal wordt.

De voorstelling is helemaal gemaakt rondom de mogelijkheden van de deelnemers, vertelt Henriëtte. Verpleeghuisbewoners die halfzijdig zijn verlamd, gebruiken bijvoorbeeld hun 'goede hand' om een touw rond te draaien, zodat kinderen kunnen touw-

Voorstelling groot succes

Op 22 april vond de opvoering van Reis door de Tijd plaats bij bso 't Strand in Elst. In het publiek: zo'n vierhonderd ouderen, kinderen, ouders en bewoners van Elst. 'De voorstelling was een geweldig succes!', vertelt Henriëtte. 'Het was een feest van herkenning voor het publiek, gegoten in een nieuw jasje. Het was spannend wat er uit de koffers zou komen en waarheen de reis verder zou gaan. De kinderen glommen van plezier en zwaaiden vanuit hun rol enthousiast naar hun vader of moeder. De ouderen zeiden mij na de voorstelling de ontmoetingen te gaan missen. Ze hebben genoten.' Dat beaamt 'opa' Gijs Welling: 'Ik vind het geweldig om met al die verschillende kinderen met hun eigen karaktertjes om te gaan en samen aan een project als dit te werken. Jammer, dat het nu is afgelopen.'

tjespringen. En de peuters maken vooral gebaren bij een liedje, terwijl de kleuters ook de tekst zingen.

Repeteren

In totaal doen er maar liefst zo'n 85 kinderen en twintig ouderen mee aan het project. Repeteren doen ze niet gelijktijdig: dat bleek praktisch niet haalbaar, legt Henriëtte uit. Daarom wordt de voorstelling in groepjes voorbereid: peuters samen met ouderen van het verzorgingshuis, kleuters samen met andere ouderen uit het verzorgingshuis en bso-kinderen met verpleeghuisbewoners. Die laatste twee groepen moesten in het begin best wennen aan elkaar, herinnert Henriëtte zich. 'Sommige kinderen wisten niet zo goed hoe ze konden omgaan met mensen met een ernstige beperking. Maar na de eerste ontmoeting was het ijs gebroken. En in dit project draaide het natuurlijk ook allemaal om het proces van ontmoeting tussen de verschillende groepen.' Het stuk werd voorbereid in twee maanden. Ieder groepje oefende om de week een uurtje. 'Dat is natuurlijk niet zoveel. Het optreden is daarom best spannend voor de deelnemers', zegt Henriëtte. 'Maar ik heb er alle vertrouwen in!' «

Over Zilt Theaterwerk

Zilt Theaterwerk, in 1999 opgericht door de bevoegde Henriëtte De Graaf onder de naam De Toverfluit, speelt verteltheater-voorstellingen bij openingen van studiedagen, verzorgt inspirerende workshops, zet theater in als instrument voor *teambuilding* en ontwikkelt creatieve concepten. Ook speelt De Graaf kindervoorstellingen op kinderdagverblijven, scholen, bso's, in culturele centra en in welzijnsinstellingen. Daarnaast geeft Zilt Theaterwerk workshops aan pedagogisch medewerkers over onder meer peuter-expressiespel, zang, dans en beweging, werken met vertel- en vingerpoppenkast, zang- en bewegingsspel met baby's en theatermaken in de bso. Op verzoek worden workshops, trainingen en voorstellingen op maat ontwikkeld. Meer informatie: www.zilttheaterwerk.nl, of via info@zilttheaterwerk.nl of telefoonnummer (0317) 31 68 01.